Door het venster van...

Albertus Christiaan van Raalte

Het leven van een afgescheiden dominee op de kaart

Gerko C. Warner

heijink

DOOR HET VENSTER VAN...

ALBERTUS CHRISTIAAN VAN RAALTE

HET LEVEN VAN EEN AFGESCHEIDEN DOMINEE OP DE KAART

COLOFON

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door:
(alfabetische volgorde)
Dunnewind Groep BV, Ommen
Gemeente Ommen
Heijink, boekhandel en uitgeverij, Hardenberg
Hotel Restaurant De Zon, Ommen
Rabobank Vaart en Vechtstreek, Ommen
Takman Gereedschappen, Ommen - Zwolle

Uitgever: Uitgeverij & Boekhandel Heijink, Voorstraat 32, Hardenberg
Engelse vertaling: Nella Kennedy, Earl Wm. Kennedy
Grafische vormgeving: Westerhof Art&Design, Gramsbergen
Druk: Hooiberg Haasbeek, Meppel
ISBN: 978 94 91391 00 2
NUR: 523
Alle rechten voorbehouden: © Gerko C. Warner, 2011

Website Stichting Van Raaltehuis: www.vanraaltehuis.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of enige wijze, hetzij electronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur/uitgever.

Voorzijde: *Portret van Albertus Christiaan van Raalte. Vermoedelijke datering na februari 1847 te Holland, Michigan*
Achterzijde: *Foto standbeeld van dominee Albertus Christiaan van Raalte. Het is een ontwerp van de uit Chicago afkomstige beeldhouwer James L. Gafgen. Onthuld 1997 bij de viering van het honderdvijftigjarig bestaan van de stad Holland*

VERANTWOORDING

Op 17 oktober 2011 was het tweehonderd jaar geleden dat dr A.C. van Raalte werd geboren. Ds Van Raalte die in Ommen en ver daarbuiten zo'n grote invloed heeft gehad in een roerige periode in de geschiedenis, die we kennen als de Afscheiding. In twee kerken in Ommen hangt de afbeelding van ds Van Raalte als eerste in de rij van oud predikanten: De gereformeerde kerk aan de Bouwstraat en de gereformeerde kerk vrijgemaakt 'Het Baken' aan de Trompstraat. Ook vele andere kerken beschouwen hem als hun eerste voorganger: veel gereformeerde kerken, maar ook christelijk gereformeerde kerken en(oud) gereformeerde gemeenten. Hij is de stichter van vele kerken in zowel Nederland, alsook in Duitsland en Amerika.

De stichting Van Raaltehuis is in 2008 is opgericht uit bezorgdheid om het voortbestaan van het met sloop bedreigde Van Raaltehuis (de oude pastorie en theologische school van ds Van Raalte) in Ommen en om het culturele erfgoed van Van Raalte te bewaren.

In dat kader willen we nu dit boek publiceren, waarin een groot aantal plekken, die nog herinneren aan ds Van Raalte en de tijd van de Afscheiding in deze regio (incl. Grafschaft Bentheim in Duitsland) onder de aandacht gebracht worden. We hebben de heer Gerko Warner verzocht ter gelegenheid van het 200e geboortejaar van de eerste afscheiden Ommer predikant dit gedenkboek te maken. Met enige trots kunnen we zeggen: welnu het boek ligt nu voor u.

Gerko heeft zich op een geweldige manier van zijn taak gekweten. Vele kilometers heeft hij afgelegd om het verhaal van ds Van Raalte op de kaart te zetten. Veel speurwerk heeft hij gedaan om de geschiedenis te achterhalen. Heel hartelijk dank daarvoor.

Ook een woord van dank aan Earl William en Nella Kennedy, die het boek nauwkeurig en kritisch hebben doorgelezen en voorzien van hun opmerkingen. Verder hebben zij een Engelse samenvatting gemaakt. Deze is achterin dit boek opgenomen. Zo kunnen de nakomelingen van de emigranten die met ds. Van Raalte naar Amerika zijn gereisd en met wie we ons nog steeds verbonden voelen, ook het verhaal tot zich nemen.

Tot slot willen wij professor George Harinck bedanken voor het woord vooraf dat hij heeft geschreven, waarin de Afscheiding in Ommen in het grotere nationale perspectief wordt geplaatst.

We hebben ook twee luchtfoto's van Ommen uit het midden van de jaren twintig van de vorige eeuw (pagina 2-3 en pagina 132-133). Deze zullen niet zo erg afwijken van de situatie in de tijd van ds Van Raalte (zijn huis staat nog net op de foto's, zie pijl). Daaruit blijkt hoe klein Ommen toen nog was en hoe groot de impact van de 'beroering' toen geweest moet zijn.

We spreken de wens uit dat dit boek mag zijn als een monument voor de eerste afgescheiden predikant van Ommen en dat het mag bijdragen aan het behoud van en het vinden van een passende bestemming voor een tastbaar monument uit de tijd van de afscheiding: Het Van Raaltehuis.

Namens de Stichting Van Raaltehuis Ommen
Jan Heijink *(voorzitter)*